

Spis treści

Efektywne wspieranie uczniów przez cały rok szkolny – indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny (IPET) oraz wielospecjalistyczna ocena poziomu funkcjonowania ucznia (WOPFU)	5
Planowanie działań w zakresie pomocy psychologiczno-pedagogicznej	5
Jak dokonać wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania ucznia?	6
Jak przygotować indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny?	7
Ocena efektywności udzielanej pomocy psychologiczno-pedagogicznej	11
Jak budować efektywną współpracę z rodzicami?	11
Wielospecjalistyczna ocena poziomu funkcjonowania ucznia. Zadania nauczycieli, pedagogów specjalnych oraz innych specjalistów szkolnych	13
Wielospecjalistyczna ocena poziomu funkcjonowania ucznia	18

Efektywne wspieranie uczniów przez cały rok szkolny – indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny (IPET) oraz wielospecjalistyczna ocena poziomu funkcjonowania ucznia (WOPFU)

Obecnie prawie w każdej szkole uczą się dzieci posiadające orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, dzieci posiadające opinię o specyficznych trudnościach w uczeniu się lub inną opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej. Są też dzieci nieposiadające żadnej opinii, jednak wymagające pomocy psychologiczno-pedagogicznej z różnych przyczyn, np. z racji trudnej sytuacji rodzinnej. Wszyscy ci uczniowie to dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Zatem istotą pracy nauczyciela jest umiejętność organizowania zajęć edukacyjnych dla bardzo zróżnicowanej grupy uczniów. W jednej szkole i klasie mają prawo uczyć się m.in. dzieci szczególnie uzdolnione i z niepełnosprawnością intelektualną, dysleksją rozwojową, przewlekłą chorobą lub zaburzeniami zachowania.

Planowanie działań w zakresie pomocy psychologiczno-pedagogicznej

Jednym z najważniejszych celów pracy zespołu jest integrowanie działań w zakresie pomocy psychologiczno-pedagogicznej udzielanej uczniowi. W praktyce oznaczać to powinno stosowanie jednakowych zasad postępowania z uczniem przez wszystkich nauczycieli, wykorzystywanie właściwych strategii nauczania, respektowanie zaleceń sformułowanych w orzeczeniu, informowanie o wynikach diagnozy, postępach i trudnościach ucznia. Ze względu na to kryterium ważne miejsce w zespole powinien zajmować wychowawca oraz nauczyciel lub nauczyciele zajęć edukacyjnych uczący w klasie.

Działania mające na celu wsparcie ucznia posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego powinny zostać poprzedzone opracowaniem przez zespół pracujących z uczniem nauczycieli, specjalistów (w szczególności pedagoga specjalnego) i wychowawców grup wychowawczych wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania ucznia. Jest ona złożonym procesem rozpoznania uwzględniającym kontekst funkcjonowania dziecka zarówno w przedszkolu, jak i szkole, którego cel stanowi ocena:

Ocena ucznia
z orzeczeniem
o potrzebie
kształcenia
specjalnego

- 1) poziomu wiedzy i umiejętności,
- 2) potrzeb rozwojowych i edukacyjnych,
- 3) zakresu możliwości psychofizycznych i ograniczeń oraz trudności.

Wyniki dokonanej w ten sposób diagnozy i sformułowane na jej podstawie wnioski oraz zalecenia zawarte w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego będą podstawą do opracowania przez zespół indywidualnego programu edukacyjno-terapeutycznego.

Jak dokonać wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania ucznia?

Dokonując diagnozy uwzględnianej w WOPFU, należy wziąć pod uwagę trzy płaszczyzny determinujące funkcjonowanie ucznia:

- 1) rozwój fizyczny dziecka:
 - motoryka mała (sprawność rąk),
 - motoryka duża (ogólna sprawność fizyczna),
 - zmysły (wzrok, słuch, czucie, węch, równowaga) i integracja sensoryczna;
- 2) rozwój intelektualny i osiągnięcia edukacyjne:
 - procesy poznawcze (myślenie, uwaga, pamięć, spostrzeganie),
 - kompetencje komunikacyjne,
 - techniki szkolne (czytanie, pisanie, liczenie, wiadomości i umiejętności szkolne),
 - zainteresowania i uzdolnienia;
- 3) rozwój społeczno-emocjonalny:
 - samodzielność,
 - kontakty/relacje z rówieśnikami, dorosłymi,
 - przestrzeganie zasad, norm społecznych,
 - postawa/zachowanie/samoocena,
 - współpraca w grupie,
 - działania prospołeczne,
 - kontrola emocjonalna: radzenie sobie z emocjami, w tym w sytuacjach trudnych; motywacja do podejmowania wyzwań, w tym edukacyjnych.

Ocena funkcjonowania ucznia na ww. płaszczyznach powinna uwzględniać przede wszystkim: mocne strony, predyspozycje oraz zainteresowania i uzdolnienia uczniów. Wymienione obszary są niezwykle istotnym punktem wyjścia